

Ana Rodica STĂICULESCU
"Ovidius" University Constanța
Carmen-Mariana NEAGU

Doctoral School of Sociology - University of Bucharest

IDENTITY SCREENINGS, ON WOMEN'S ANTI-SOCIAL BEHAVIORS REFLECTED IN ARTICLES OF THE ROMANIAN PRESS, 2012-2015

Case
Study

Keywords

*Identity screening,
Women,
Anti-social behavior,
Press articles*

JEL Classification

Z19

Abstract

It has been demonstrated that the reality as we perceived it, is essentially a social construct, and that the media as a pillar in the process of the socialisation of the human individual and a component part of society, contributes greatly to its construction. By extrapolation this principle also applies to the assessment of certain social actors, such as women who manifest anti-social behaviors. The identity of human individuals originates from the assumption of the genre to which they belong and is found in its specific traits. The gender concept is one of the basic categories that are used to classify human beings (Brennan, 2002). When it comes to expectations regarding gender-specific behavior, generally the associations between women and anti-social behaviors does not first come to mind. That is why the present paper aims to explore the variety of statutes and hypothesis in which, women who exhibit antisocial behaviors can be found, in the articles published by the main Romanian newspapers.

REPREZENTAREA GENULUI ÎN ARTICOLELE DE PRESĂ

Expectanțele privind rolul de gen, se manifestă în plan social inclusiv prin tendința de atribuire de roluri lucrurilor din mediul înconjurător, cărora în funcție de caracteristicile pe care le manifestă li determină apartenența funcțională, la unul dintre genuri. În limbajul curent există construcții lingvistice tipic masculine și construcții tipic feminine, care sprijină categorizarea genurilor prin faptul că astfel se furnizează caracteristici comune atât genului feminin cât și celui masculin. Healey (1997) susține că această categorizare se face rapid și aproape inconștient în baza caracteristicilor cele mai evidente ale individului, iar cele legate de sex sunt, după cum s-a menționat anterior, printre cele mai evidente. Acest fapt a determinat ca în conștiința colectivă să ia naștere concepte bipolare ce descriu în mod specific caracteristici masculine și feminine, cum ar fi duritatea și fragilitatea, agresivitatea și blândețea. În acest context, ca formator de opinie, media modelează percepția masculinității și feminității, susținând anumite prototipuri comportamentale și implicând rolurile sociale asociate acestora, roluri care se impun a fi jucate în concordanță cu genul de apartenență. Însă realitatea demonstrează, mai ales în societatea actuală, că aceste roluri s-au diluat considerabil, ideea de model pentru un anumit gen devenind din ce în ce mai desuetă.

Aceste conștientizări pot fi extrapolate și în domeniul comportamentelor antisociale, ce par să delimiteze și să separe foarte clar genurile și comportamentele specifice acestora.

STEREOTIPURI LEGATE DE GEN ÎN ARTICOLELE DE PRESĂ

Femeile atrag mai multă atenție media când sunt incluse în categoria actorilor sociali negativi, reprezentarea acestora construindu-se prin opoziție cu cea a bărbaților, ele fiind mai degrabă prezentate ca victime decât ca potențiali agresori (Bond-Maupin 1998, Lear și Rauch 2006) generându-se astfel anumite particularități legate de sex și imprimându-se fiecărui gen caracteristici ușor de recunoscut și prin aceasta ușor de interpretat, acceptat și normalizat din punct de vedere subiectiv.

Deși în literatura de specialitate se vehiculează ipoteze conform cărora subiectele legate de comportamentele antisociale ale femeilor generează mai multe articole decât cele legate de bărbați, femeile fiind astfel prezentate ca transgresând mai grav normele sociale și producând prin comportamentele lor teamă și anxietate (Gill 2007), în cazul presei din România aceste teorii sunt contrazise, numărul articolelor privind

comportamente antisociale grave fiind destul de redus chiar în cazul jurnalelor principale. Se ridică de asemenea problema modului în care articolele sunt scrise prin prisma autorilor acestora, același autor de mai sus, împreună cu Burton (2010) susținând că există o disproporție între femeile jurnalist și colegii lor bărbați în producerea știrilor, datorită statutului special pe care femeia îl are în societate, fapt contrazis de asemenea de realitatea jurnalistică din România (cel puțin pe segmentul de presă ce a prezentat interes pentru acest studiu), în care numărul articolelor scrise de femei și de bărbați este aproximativ egal (Tabel nr.1).

Se vorbește de asemenea despre stereotipuri în descrierea comportamentului agresorului, care sunt în general asociate genului masculin. (Seal 2010) Stereotipurile reprezintă un fel de scurtături ale memoriei care ajută la recunoaștrerea și interpretarea unor informații în mod aproape automat, fara a necesita un efort cognitiv semnificativ (Gladwell 2005, Healey 1997), poate tocmai de aceea este de la sine înțeles că agresivitatea, măsurată în gradul de violență implicată în comiterea unui act infracțional este "normalizată" în cazul bărbaților, punându-se doar problema gradualității în manifestarea acesteia (Naylor 2001), probabilitatea ca aceștia să o manifeste fiind mai ridicată ontogenetic vorbind. Însă dincolo de aceste atribuiri cea mai atroce crimă ce poate fi comisă, contrazicând legile biologice ale perpetuării și supraviețuirii speciei, este pruncuciderea, faptă ce poate fi comisă doar dacă ai un anumit statut, acela de mamă.

Efectul generat de comportamentele antisociale ale femeilor este acela de "negare colectivă", deoarece se consideră că pe lângă legile sociale, acestea încalcă și niște norme biologice, așa cum s-a menționat mai sus, ceea ce destructurează percepția asupra unor atribute specifice feminității cum ar fi conformarea socială, blândețea care în mare parte sunt și atribute ale maternității și astfel depășesc granițele impuse de apartenența la genul feminin, generând astfel întrebări cu privire la identitatea de gen (Seal 2010). Alți autori aduc în discuție stereotipul feminin, ca structură psihologică și condiționare biologică, stereotip ce atribuie reprezentantelor genului feminin un anumit tip de comportament, ce este încălcat, desființat atunci când femeile devin agresori, (Marsh and Melville 2008). Acest fapt le aduce drept urmare un "tratament" jurnalistic special (Chesney-Lind 2006).

Prejudecățile în legătură cu feminitatea și modul de asumarea a acesteia, atrag atenția negativă a presei mai ales atunci când femeia este prezentată în raport cu o persoană de gen masculin și cu atât mai mult când barbatul este victima comportamentului antisocial.

Deși se pleacă de la supoziția că femeile sunt egale bărbaților în aproape orice domeniu al vieții sociale

(Tracy, Kempf, Ambramoske 2009), în realitate rolurile atribuite fiecărui gen joacă un rol important mai ales atunci când vorbim despre comportamente antisociale, astfel mitul femeii ideale, docilă, mămoasă, supusă (Snider 2003) este demolat atunci când aceasta transgresează în mod flagrant și agresiv normele sociale, de aceea modul în care criminalitatea feminină este descrisă, diferă major și polar de cea masculină (Meloy și Miller 2009). Se poate concluziona că expectanțele sociale privind asumarea identității de gen modelează modul cum este perceput comportamentul antisocial al femeilor (Walklate 2004, Herrington et Nee 2005), deoarece acest comportament este împotriva normelor sociale cărora ambele sexe sunt obligate să li se supună (Jones 2008). Drept urmare nu există o înțelegere a circumstanțelor și contextelor în care femeile pot ajunge agresori, pentru că ele rar pot fi percepute în afara rolurilor de femeie și implicit de mamă, devenind „invizibile”. Această percepție este dublată de „fantezia” socială conform căreia femeile nu pot comite infracțiuni, pentru că ele trebuie să fie pasive, responsabile și blânde (Denov 2003). Astfel pentru a studia tendințele care se manifestă referitor la acest subiect în presa românească, pornind de la ideea conform căreia “cotidianul oferă un comentariu al actualității, o opinie și cuvintele potrivite pentru a o exprima” (Palicica, 1996) au fost alese ca surse furnizoare ale materialului necesar constituirii corpusului semantic, în vederea realizării analizei de presă, edițiile electronice a patru ziare naționale: Adevărul, Evenimentul Zilei, Jurnalul Național, România Liberă. Aceste jurnale au fost selectate prin consultarea secțiunii Audit tiraje, a paginii web a Biroului de Audit Transmedia Română ținându-se cont de următoarele criterii de selecție: nivelul publicației - ziare care abordează subiecte generale, aria de acoperire a subiectelor și de difuzare a publicației - ziare naționale, criteriul periodicității – au fost selectate cotidienele pentru a asigura un volumul necesar și suficient corpusului semantic și de asemenea s-a ținut cont de tiraj și cifra de difuzare. În total au fost selectate un număr de 467 de articole, publicate în cele patru jurnale, în perioada 2012-2015, având ca subiect comportamentele antisociale manifestate de femei, ce au fost prelucrate și introduse în corpusul semantic în vederea efectuării analizelor subscrise analizei de presă.

ANALIZA CALITATIVĂ A CORPUSULUI SEMANTIC

În prezentul studiu, se pornește de la premisa că domeniului analizei de presă îi sunt atribuite în planul cercetării științifice metodologii de lucru calitative, fapt derivat din specificul acestui

domeniu al cunoașterii. În acest tip de cercetare unul dintre obiectivele principale, ale demersului de măsurare a subiectului propus pentru analiză, îl reprezintă punerea în context a unităților de sens atât în plan general, cât și la nivel particular. Mai exact, se pornește de la problema de studiat către teorie și nu de la teorie către domeniul practicii, schema de cercetare deductiv – inductivă implicând prin definiție operațiunile de colectare a datelor și de categorizare în vederea facilitării surprinderii, descoperirii și înțelegerii unui anumit fenomen.

În aceste condiții metoda științifică ce se prefigurează a susține și fundamenta în mod optim studierea aspectelor de interes, asigurând astfel polivalența cercetării calitative, este reprezentată de analiza de conținut. Această tehnică introdusă în sociologie de Berelson (1952), are ca deziderat “descrierea obiectivă, sistematică și cantitativă a conținutului manifest al comunicării, folosit ca bază pentru o interpretare ulterioară”.

Asigurând colectarea datelor empirice fără intruziunea în viața subiecților studiați, neafectându-le astfel comportamentul și negenerând reacții din partea acestora, datele colectate au caracter general și astfel se exclude posibilitatea generării de biasuri. Prin această metodă datele sunt ordonate, asociate, se stabilesc patternuri, teme specifice și frecvențele de apariție ale unor termeni, în acest mod extragându-se esența din mesajele transmise de către media, trântându-se din perspectivă cantitativă un material (simbolic) calitativ.

Grawitz (1972) pune accent pe necesitatea analizării, în aceeași măsură și a conținuturilor latente ale comunicării, scopul utilizării acestei metode fiind acela al depășirii unei simple lecturi a textului.

ANALIZA CONCEPTUALĂ (CANTITATIVĂ)

Într-o primă etapă, nivelurile de cuantificare avute în vedere pentru realizarea unei analize de conținut adecvate au fost reprezentate de către a. Analiza de frecvență (ocurență) - numărul de apariții al unităților de înregistrare raportate la categoriile de analiză și b. Analiza de corelații (co-ocurențe) - relevarea patternului asociativ al unora dintre termenii din text. Analiza de frecvență realizată în cazul corpusului semantic selectat, a vizat două domenii distincte: analiza morfosintactică și frecvența absolută și relativă a elementelor din cadrul corpusului.

a. *Analiza morfo-sintactică (comparativă)* indică numărul de ocurențe și procentajul claselor/categoriilor gramaticale (verbe, conectori, adjective, pronume, substantive), în raport cu categoria morfologică principală. Analizând în paralel clasele generate de prelucrarea statistică a

corpusului semantic, pentru fiecare dintre cele patru jurnale incluse în studiu s-a prefigurat o tendință predominantă a verbelor stative, de stare (a fi, a avea, a exista, a părea) ce apar în procentaj de peste 60 % în cazul tuturor ziarelor investigate și reprezintă 44.1 % din cele 12 759 de verbe utilizate la nivelul întregului corpus semantic. La modul general acestea plasează subiectul articolelor în postura de receptor al acțiunilor celorlalte personaje.

Alte părți de vorbire ce prezintă interes în contextual prezentei analize îl reprezintă adjectivele obiective, reprezentând un procent de 44.8 % din totalul de adjective utilizate per total în articolele studiate, adică un număr de 7779 de adjective care descriu calități observabile în mod direct ale obiectelor și persoanelor, fără a exprima opinii sau a face estimări sau etichetări ceea ce, se poate spune că asigură obiectivitate relatărilor efectuate de jurnaliști cu privire la un subiect sensibil cum este cel studiat în lucrarea de față. Adjectivele obiective vin în completarea verbelor de stare descriind realitățile conținute în poveștile relatate de jurnaliști, în mod direct fără emiterea unor opinii personale cu privire la acestea, fapt ce în plan textual descrie stilul narativ descriptiv, care descrie per ansamblu corpusul semantic studiat.

Modalizările reprezintă de asemenea repere textuale importante, în special adverbele și construcțiile adverbiale de mod, care înregistrează de asemenea procente de peste 50% în fiecare dintre jurnale, iar la nivel global 48.7 % dintre adjectivele cuprinse în corpusul semantic, procentul reflectând prezența în text a 3614 de adverbe ce descriu modul de realizare a acțiunii din text. Alături de adjective acestea asigură coerența relatării, descriind cu acuratețe contextul de manifestare al comportamentelor antisociale. Modalitățile de negație descrise ca având într-un text efectul de a dramatiza discursul, se regăsesc doar în cazul ziarelor Evenimentul Zilei și România Liberă, procentul reprezentând doar 20.6 % din totalul de adjective utilizate în text, celelalte două jurnale păstrând un ton neutru, echilibrat al relatărilor.

Pronumele folosite cu preponderență, în procentaj de peste 70% pentru fiecare dintre ziare și în proporție de 73.4 % dacă ne raportăm la întregul text (un număr de 6522 de pronume utilizate) sunt cele la persoana a III a singular. Subiectul relatărilor fiind redat în baza observației directe, însă fără influența directă a personajelor implicate, ceea ce susține caracterul exploratoriu al prezentei cercetări și fundamentează utilizarea analizei de conținut în cazul prezentului studiu.

Conectorii utilizați în toate cele patru corpusuri semantice sunt cei de cauză 52.4 % din totalul prepozițiilor utilizate în text adică 4988 utilizări, ceea ce conform softului indică și asigură motivele de a argumenta, de a scoate în evidență anumite

aspecte relevante și de a stabili punctele nevralgice ale acțiunii, sprijinind argumentarea logică. Următorii cei mai importanți sunt conectorii de loc, iar cei mai puțin importanți sunt cei de timp ce apar doar în cadrul textelor a două ziare, fapt ce sugerează că în articolele evaluate accentual este pus pe fapte și personaje și nu pe contextual spațio-temporal.

b. În ceea ce privește cuantificarea datelor în funcție de frecvența de apariție, **frecvența absolută**, exprimată în cifre brute și raportată la principalele categorii morfologice respectiv numărul de ocurențe ale anumitor cuvinte în text, va fi analizată diferențiat pentru fiecare ziar pentru a observa dacă există termeni comuni întregului corp semantic și totodată pentru a observa care dintre termeni prezintă cea mai mare pondere în arhitectura textului. Analizând frecvențele după criteriu valorii morfologice a cuvintelor utilizate în text, cele mai utilizate categorii gramaticale, ce generează cea mai mare frecvență de apariție a termenilor aparținând acestor categorii sunt verbele, adjectivele și substantivele.

În ceea ce privește verbele, după cum menționam în analiza morfo-sintactică un procent semnificativ din verbele conținute de corpusul semantic îl reprezintă cele de stare, astfel în urma analizei individuale a elementelor textuale se poate observa că cea mai mare incidență în text o are verbul a avea, atât la nivelul fiecăruia dintre cele patru ziare cât și la nivel global prin utilizarea sa cu o frecvență de 7863 de ori, urmat de verbul a fi utilizat de 3644 de ori, a vrea de 856 de ori, a face de 520, a spune 428 de ori, a putea de 350 de ori, a da de 315 ori și a găsi de 260. Prezența acestor verbe va fi analizată în funcție de apariția lor și de semnificația pe care o ia textul prin asocierea lor cu alte cuvinte.

Adjectivele prezintă o altă categorie de valori morfologice pe care analiza textului o prezintă ca fiind importantă. Dintre adjectivele obiective, ce prezintă cea mai mare pondere în rândul adjectivelor din text, cea mai mare ocurență o au la nivel global adjectivele “fost” și „mult”, cu o frecvență de 1264, respective 447 de unități pentru fiecare adjectiv în parte. Dacă ne raportăm la ziarele ce au furnizat un număr mai mic de articole pentru a fi incluse în corpusul semantic, acestea furnizează și alte adjective cum ar fi mare, minor, penal, însă a căror frecvență de apariție nu justifică luarea lor în considerare în cadrul analizei globale.

O categorie specială în cadrul analizei o reprezintă substantivele. În cazul acestora jurnalele care au contribuit cu mai puține articole la constituirea corpusului semantic au generat categorii mai numeroase de termeni, a căror frecvență este însă destul de redusă, de aceea am luat în considerare identificarea și a altui criteriu în vederea selectării termenilor care să facă obiectul analizei și să

contribuie, ca urmare a greutății pe care o au în text la construirea unei ontologii care reprezintă scopul principal al acestui studiu. Criteriul utilizat a fost acela de luare în considerare, pe lângă frecvența ridicată și a tendinței de apariție concomitentă a termenilor în cadrul articolelor din ziare diferite. Pe acest principiu au fost reținute substantivele ce au o frecvență ridicată de apariție, raportată la ziarul din care provin și care apar în toate cele patru jurnale sau doar în trei sau în două jurnale, astfel termenul „prostituție” deși a înregistrat o frecvență de 103 apariții, a fost eliminat deoarece apărea doar în ziarul Evenimentul Zilei. Ca urmare a aplicării acestui principiu, în Tabelul nr. 2 este redată situația numerică a termenilor selectați.

Apariție în patru jurnale

Cuvintele care apar în toate cele patru jurnale luate în considerare pentru prezenta analiză, au fost marcate cu culoarea roșie în cadrul tabelului anterior. Astfel cu o ocurență de 1420 de apariții termenul „an” se regăsește în fiecare dintre cele patru ziare, însoțit de termenii „femeie” 965 de apariții și „prostituată” 449 de apariții, (deși cuvântul a reprezentat unul dintre termenii de căutare sau indicii de codificare, media de apariție a termenului în articolele selectate este de 1.04), „zi” cu 332 de apariții în corpusul semantic și „caz” cu 274 de apariții.

Apariție în trei jurnale

Fără a menționa textual, în mod explicit care sunt cele trei ziare în care se regăsesc cuvintele comune, această informație este exprimată grafic în figura de mai jos, cuvintele fiind menționate în ordinea frecvenței lor, de la cel cu frecvența mai ridicată, la cel cu cele mai puține ocurențe. În tabelul anterior această categorie de termeni este pusă în evidență prin marcarea lor cu ajutorul culorii bleu. Cea mai ridicată frecvență de apariție în trei dintre cele patru jurnale o are termenul „poliție”, cu o frecvență totală de 443 de apariții în corpusul semantic. Urmează termenul „ban” cu 416 apariții, „fată” cu 396 de apariții, „polițist” 395 de apariții, „lună” (calendaristică) 296 de apariții, „procuror” 289, „vârstă” 279 și „euro” (monedă) cu 258 de apariții în total.

Apariție în două jurnale

În categoria termenilor care apar doar în două dintre cele patru jurnale, marcați în text cu culoarea vernil, pe primul loc regăsim termenul „tânără” cu 331 de ocurențe în articolele de presă, „copil” cu 316 apariții, „bărbat” cu 257 de apariții, „persoană” cu 279 de apariții, „client” 249, „furt” 154, „victimă” 228 de ocurențe.

Restul termenilor prezenți în Tabelul nr. 2 ce conține cuvintele cu o frecvență semnificativă în text, care nu îndeplinesc simultan aceste două criterii au fost eliminate, chiar dacă aveau o

frecvență mai ridicată decât unii dintre termenii care apar simultan în două sau mai multe ziare, pe considerentul lipsei de consistență avut în vedere pentru analiza tematică.

În Figura nr. 1 este redată situația apariției termenilor concomitent în două, trei și respectiv patru ziare și frecvența cu care acestea apar în corpusul semantic al fiecăruia dintre cele patru jurnale, valoarea 0 fiind marcând absența cuvântului din articolele unui anumit ziar.

c. Frecvența relativă

Analiza a fost aprofundată prin studierea frecvenței relative a termenilor ce măsoară proporția în care, datele luate în considerare, fac parte dintr-o anumită clasă. Utilizând același principiu, ca și în cazul frecvenței observate (absolute) și în cazul analizei frecvenței relative, exprimate procentual, au fost luați în considerare termenii centrali din punct de vedere al ocurenței și al contribuției la construirea corpusurilor semantice ale unor ziare diferite. În Figura nr.2 de se poate observa, că deși numărul de ocurențe în cazul anumitor cuvinte este foarte ridicat, din perspectivă calculării procentului cu care acestea contribuie la constituirea corpusului, proporțiile pot fi considerate mediocre, spre reduse, dar acest fapt dacă este confirmat de o potențială tendință de asociere a termenilor în cadrul textului, poate indica existența mai multor categorii tematice și implicit a mai multor teme referitoare la comportamentul antisocial al femeilor. Ca urmare a analizării frecvenței relative a principalilor termeni, în cazul cuvântului „an” (identificat ca fiind termenul cu cea mai mare frecvență observabilă în cadrul textelor analizate), proporțiile în care acesta este prezent în textele celor patru jurnale sunt de 16% în Evenimentul Zilei, 21% în ziarul Adevărul și 13% în ziarul România Liberă, respectiv Jurnalul Național.

Termeni precum „prostituată” și „femeie”, importanți pentru analiză având în vedere tema studiului, înregistrează procente de 10%, 4%, 13%, respectiv 7%, pentru primul termen al enumerării, respectând ordinea de apariție în jurnale, menționată anterior (Evenimentul Zilei, Adevărul, România Liberă, Jurnalul Național) și respectiv 8%, 16%, 11% și 12% în cazul celui de-al doilea termen. Cuvântul „caz” figurează cu 3% în primele trei ziare și cu 6% în Jurnalul Național, iar termenul zi cu 5% în cazul a trei ziare și doar cu 3% în cazul ziarului Adevărul, care deși conține cele mai multe articole cu privire la tematica abordată, se pare că nu conține prea frecvent acest termen în articolele publicate.

În cazul celorlalți termeni care apar în trei, respectiv două dintre ziare, procentele sunt reduse însă se observă că unii dintre aceștia fac parte din clase identice, cum ar fi cazul termenilor „polițist” și „poliție”, care prin reunirea termenilor, sau contragerea într-o singură clasă echivalentă ar

înregistra un procent însemnat în economia textului și drept urmare demn de inclus în analiză și termenii „ban” și „euro”, care de asemenea ar putea fi reușiți prin contragerea termenului „euro” ca subcategorie a clasei semantice „ban”. Este de asemenea și cazul perechii de termeni „tânără” (Evenimentul Zilei 4%, Adevărul 5%) și „fată” (Evenimentul Zilei 10%, România Liberă 4%, Jurnalul Național 10%), care în baza unei analize a contextului de apariție pot constitui elemente ale unei aceleiași clase semantice referitoare la vârsta personajelor din textul studiat. De altfel cuvântul „vârstă” se regăsește printre termenii ce apar concomitent în trei dintre cele patru ziare (Adevărul 4%, România Liberă 3%, Jurnalul Național 4%), îndeplinind astfel criteriile pentru a constitui o clasă semantică de sine stătătoare, optimizabilă prin contragerea termenilor din text ce exprimă date referitoare la aceste date biografice ale personajelor din corpusul semantic studiat.

Un alt aspect ce merită supus analizei, este frecvența de apariție și proporția în care termeni precum „copil” (Evenimentul Zilei 6%, Adevărul 4%), bărbat (Adevărul 4%, România Liberă 6%), polițist (Evenimentul Zilei 5%, Adevărul 9%, România Liberă 12%), procuror (Evenimentul Zilei 6%, Adevărul 4%, România Liberă 3%), client (Adevărul 7%, Jurnalul Național 5%) fac parte din textul studiat, deoarece fără a constitui personaje centrale din punct de vedere al temei analizate, pot furniza informații și modela modul în care imaginea femeii ce manifestă comportamente antisociale este reprezentată în articolele din presa scrisă și drept urmare percepută de opinia publică.

O altă observație ce merită aprofundată în etapele următoare de analiză îl reprezintă raportul existent între personajul principal al textelor analizate „femeia” (incluzând subclasele „prostituată”, „fată”, „tânără”) și termeni precum „ban” (incluzând subclasa „euro”) și „victimă”, mai ales în ceea ce privește natura acestor raporturi.

Restul termenilor ce apar concomitent în mai mult de două jurnale și au o ocurență semnificativă raportată la corpusurile textelor din care provin, contribuie în proporții variate la constituirea corpului de text corespondent articolelor, gradul lor de importanță și semnificație în analiza textului, urmând a fi analizat în măsura în care prezintă interes pentru studierea temei principale. În analizarea corpusului semantic, elementele considerate a nu fi utile sunt eliminate. Printre acestea se numără și cele referitoare la repere temporale cum ar fi ziua săptămânii, luna, ora etc. În cazul textului analizat există și astfel de elemente, (cum ar termenul zi și termenul lună), urmând a fi eliminate. Singurul termen neexclus este „an”, care deși generic reprezintă o referință calendaristică, în textul analizat se subscrie semnificației de an, legate de vârsta personajului principal.

Analizând corpusul semantic la nivel global, se observă o saliență a aceluiași termeni analizați comparativ prin raportarea la jurnalele din care provin. Termenul „an” își menține statutul de cel mai frecvent termen care apare în text, proporția în care contribuie la nivelul tuturor articolelor de ziar selectate fiind de 18%, este urmat de termenul „femeie” 13%, ce poate reprezenta categoria de generalizare pentru alți termeni centrali cum ar fi „prostituată” 6%, „fată” 5%, „tânără” 4%. Din categoria actorilor secundari ai textului analizat cea mai mare frecvență o înregistrează termenul „polițist” 5%, „procuror” 4%, „copil” 4%, „bărbat” 3%, „client” 2% și termenul „persoană” 4%, ce poate reprezenta o clasă de generalizare pentru cele menționate anterior.

Ceilalți termeni indicând rapoarte ale subiectului principal cu realitatea exprimată în textele jurnalistice „ban” 5% („euro” 3%), „furt” 2%, reprezintă puncte de interacțiune ale acestuia în cadrul general de manifestare a temei studiate. În cazul analizei globale termenul „victimă”, aflându-se la o distanță semnificativă din punct de vedere al frecvenței de apariție față de termenii centrali descriși anterior, nu contribuie într-o proporție marcabilă la constituirea corpusului semantic general și este drept urmare exclus din analiză. Faptul poate fi explicat prin aceea că termenul apare doar în cele două ziare (România Liberă și Jurnalul Național), care ca urmare a căutării articolelor cu ajutorul termenilor specifici, au generat un număr foarte mic de răspunsuri (articole) în legătură cu tema studiului, comparativ cu celelalte ziare, contribuind astfel în mod mai puțin consistent la construirea corpusului semantic. Ca o concluzie generală se observă că termenii analizați prin prisma frecvenței absolute și a frecvenței relative se plasează pe trei niveluri de agregare, ținând cont de cele două criterii aplicate în selectarea lor, generând o ierarhie ce exprimă reprezentativitatea acestora pentru textul și implicit tema studiată (Figura nr. 3)

La primul nivel se situează termenii referitori la actorul principal femeie, în principalele ipostazele în care este reprezentată în text, ca prostituată, ca o persoană de vârstă mai mică față de cea la care o persoană poate fi considerată femeie și ca tânără ce poate reprezenta o referință cu privire la o persoană aflată într-un anumit interval de vârstă sau un atribut descriptiv al principalului termen. La cel de-al doilea nivel regăsim principalii actorii secundari. Un element de particularitate îl prezintă în acest caz ipostaza de actor secundar a unei instituții, respectiv Poliția. Și în legătură cu acest termen va fi studiat contextul în care apare în această calitate în textul de referință. Ceilalți actori secundari polițist, procuror, copil, bărbat, client, persoană desemnează categorii individuale de persoane ce se pot afla la un moment dat în relație, cu actorul principal.

La nivelul al treilea se situează punctele, domeniile de interacțiune ce pot genera raporturi de un anumit tip ale actorului principal cu realitatea.

Concluziile ce se pot emite în această etapă a analizei, în baza unei observații empirice sunt acelea că se prefigurează existența unui actor principal al textului, efect așteptat a se produce având în vedere că schema de codare conținea termeni ce vizau comportamentul antisocial al femeilor, însă ca efect secundar se constată și existența mai multor actori secundari care în urma analizei de frecvențe s-au structurat în clase semantice distincte.

O altă concluzie ar fi aceea că termenii ce au legătură cu actorul principal, contribuind la creionarea unei imagini mediatice a acestuia, aparțin unor categorii distincte, existând pe de o parte categoria termenilor ce descriu anumite ipostaze sociale, sub forma subclaselor categoriei generale femeie (prostituată, fată, tânără), care apar, unii în toate cele patru jurnale, alții doar în trei și, pe de altă parte, categoria termenilor ce descriu anumite atribute biografice legate de principalele ipostaze ale femeii în societate, cum ar fi "vârsta" împreună cu subclasa „an”. În ceea ce privește acest termen în interpretare se va face referire la anii cuprinși în vârsta actorului principal. O altă evoluție înregistrată ca urmare a analizei frecvențelor este aceea referitoare la tendința de agregare a termenilor centrali pe anumite niveluri fie prin raportarea la rolul jucat în cadrul articolelor (ca actor), fie ca punct de interferență a acestora cu realitatea. La acest nivel nu se poate stabili nici existența unor relații nici natura acestora, în eventualitatea în care ele sunt prezente, între cele trei niveluri de manifestare a termenilor centrali. Pentru a studia aceste aspecte este nevoie de o aprofundare a analizei prin studierea consistenței și intensității relațiilor dintre termeni.

BIBLIOGRAFIE

Articole

- [1] Bond-Maupin, L. (1998). "That wasn't even me they showed": Women as criminals on America's Most Wanted. *Violence Against Women*, 4 (1), p.p. 30-44.
 - [2] Chesney-Lind, M. (2006). Patriarchy, crime, justice: Feminist criminology in an era of backlash. *Feminist Criminology*. Volume 1(1), p.p. 6-26
 - [3] Denov M.S. (2003). The myth of innocence: sexual scripts and the recognition of child sexual abuse by female perpetrators. *Journal of Sex Research*. Volume 40 (3), 2003, p.p. 303
 - [4] Herrington, V., Nee, C. (2005). Self-perceptions, masculinity and female offenders. *Internet Journal of Criminology* © 2005
 - [5] Naylor, B. (2001). Reporting Violence in the British Print Media: Gendered Stories. *The Howard Journal of Crime and Justice*, Volume 40, Issue 2, 2001, p.p. 180-194
 - [6] Snider, L. (2003). Constituting the Punishable Woman. Atavistic Man Incarcerates Postmodern Woman. *The British Journal of Criminology*, Volume 43 (2), 2003, p.p. 354-378
 - [7] Tracy, P.E., Kempf, K., Ambramoske, S. (2009). Gender Differences in Delinquency and Juvenile Justice Processing Evidence From National Data. *Crime & Delinquency (United Kingdom)*, Volume 55(2), 2009, p.p. 171-215
- ### Cărți
- [1] Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press, 1952
 - [2] Brennan, P. K. (2002). *Women sentenced to jail in New York City*. New York: LFB Scholarly Publishing.
 - [3] Healey, J.F. (1997). *Race, ethnicity, and gender in the United States: Inequality, group conflict, and power*. Thousand Oaks, CA: Pine Forge Press.
 - [4] Gill, R. (2007). *Gender and the Media*. Polity, 2007
 - [5] Gladwell M. (2005). *Blink: the power of thinking without thinking*. New York: Little, Brown, 2005
 - [6] Grawitz, M. (1972). *Méthodes des sciences sociales*. Dalloz, 1972
 - [7] Jones, D.W. (2008). *Understanding Criminal Behaviour: Psychosocial Approaches to Criminality*. Routledge, 2008
 - [8] Marsh, I., Melville, G. (2008). *Crime, Justice and the Media*. Taylor & Francis, 2008
 - [9] Meloy, M.L., Miller, S.L. (2009). *The Victimization of Women: Law, Policies, and Politics*. Oxford University Press, 2010
 - [10] Palicica, M. (1996). *Presa scrisă și lecția*. Editura Mirton Timișoara, 2006
 - [11] Seal L. (2010). *Women, Murder and Femininity: Gender Representations of Women Who Kill*. Palgrave Macmillan UK, 2010
 - [12] Walklate, S. (2004). *Gender, Crime, and Criminal Justice*. Willan, 2004

TABELE

Tabelul nr.1

Numărul de articole apărute în presa scrisă în funcție de apartenența la gen a autorului

<i>Termeni de căutare</i>	Evenimentul Zilei			Adevărul			România Liberă			Jurnalul Național		
	M	F	N	M	F	N	M	F	N	M	F	N
Femeie agresivă	1	1		2								
Abandon de familie femei		4		3	2	4						
Drogată	4	3	1	3		2						1
Femeie alcool				8	14	9						
Femeie violentă				3		1						
Furt femei				44	48	30				2		1
Infractoare	3	6	2	8	6	1				1	2	1
Prostituată	45	31	2	42	29	28	1	4	6	2	3	2
Pruncucidere	3	4	1	16	15	5			1			
Traficantă	4	3		3	2	2		1				1
Total	60	52	6	131	114	78	1	5	7	5	5	6

Tabelul nr. 2

Substantive cu frecvență ridicată de apariție

Evenimentul Zilei		Adevărul		România Liberă		Jurnalul Național	
an	381	an	961	an	29	an	49
caz	113	caz	133	caz	6	caz	22
femeie	184	femeie	713	femeie	24	femeie	44
prostituată	233	prostituată	163	prostituată	28	prostituată	25
zi	119	zi	182	zi	10	zi	21
ban	178	ban	208	euro	7	ban	26
euro	128	loc	132	fată	9	euro	23
fată	241	lună	160	loc	9	fată	39
poliție	108	persoană	180	lună	8	loc	16
polițist	110	poliție	302	poliție	21	lună	38
procuror	140	polițist	420	polițist	26	vârstă	17
client	154	procuror	134	procuror	6	client	18
copil	137	vârstă	197	vârstă	7	furt	13
tânără	105	bărbat	172	bărbat	14	victimă	29
		copil	167	persoană	7		
		furt	137	victimă	6		
		tânără	213				

FIGURI

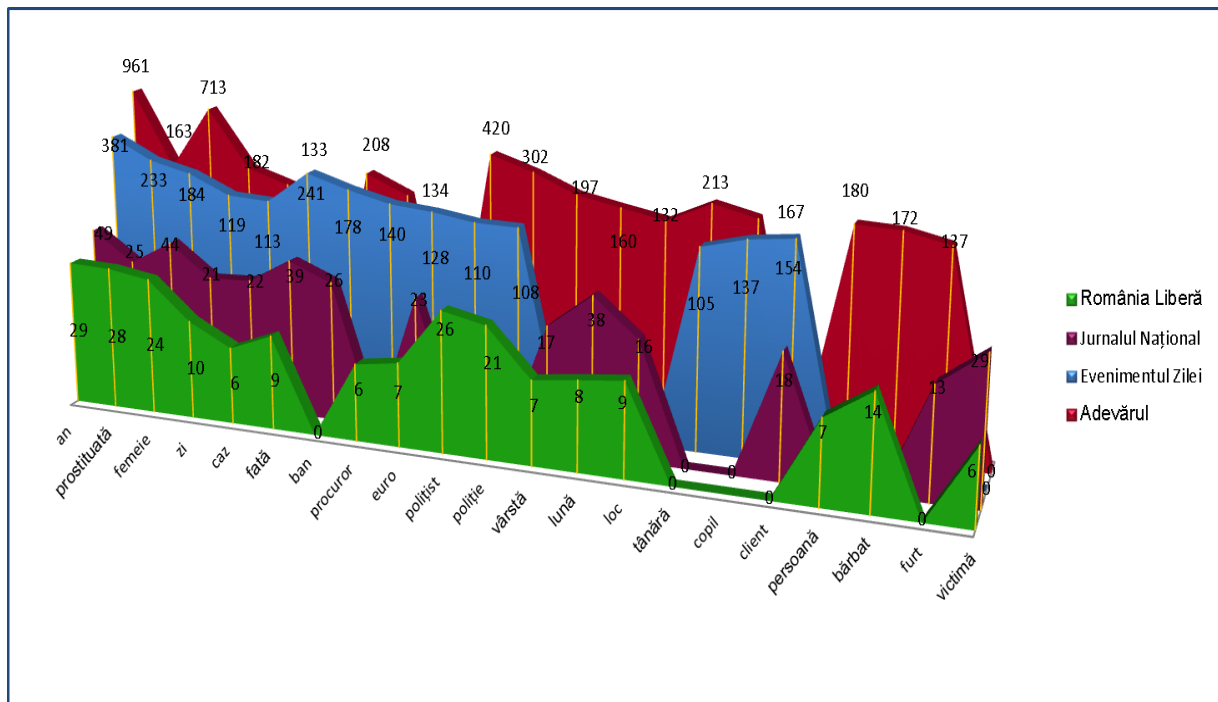

Figura nr. 1 Frecvența de apariție a termenilor în corpul semantic al fiecăruia dintre cele patru jurnale,

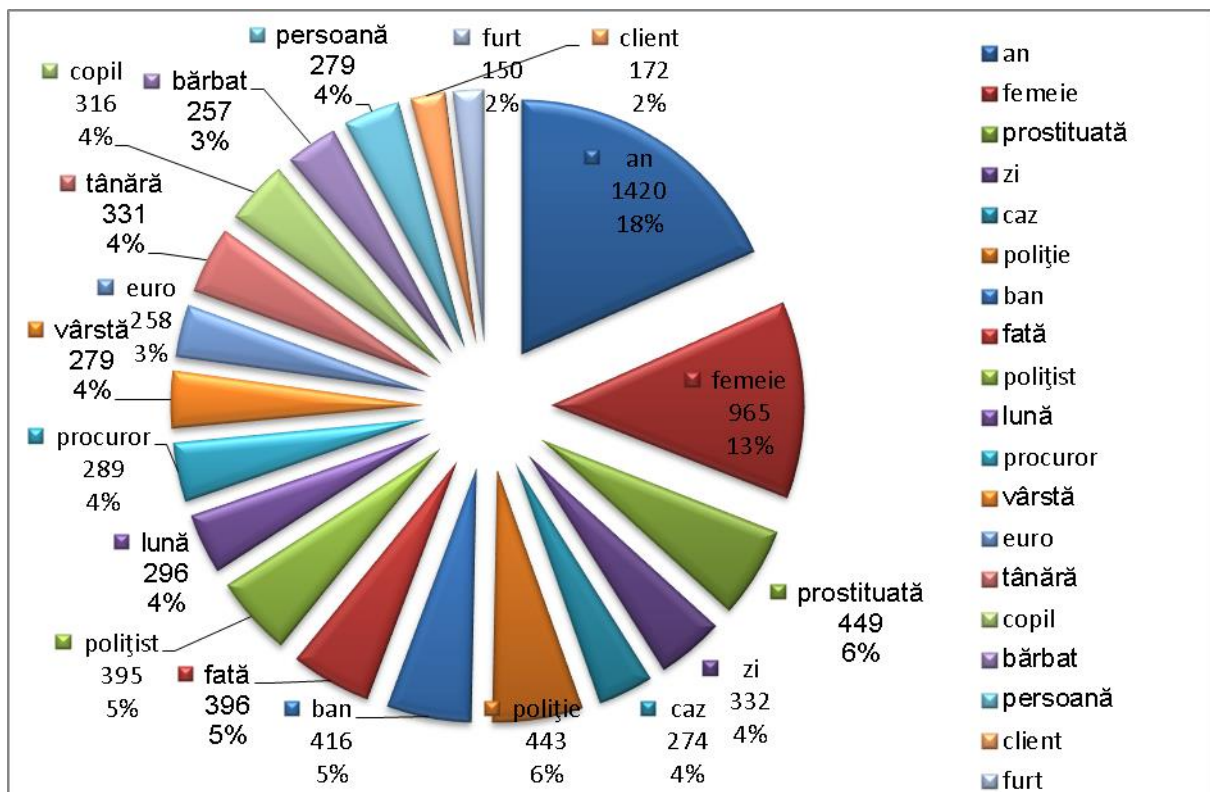

Figura nr.2 Saliența termenilor analizați la nivelul global al corpului semantic

Figura nr. 3 Niveluri de agregare la care se regăsesc “actorii” corpusului semantic